

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО ТА ПРИВАТНОГО ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«01» 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ІНДУСТРІЇ МОДИ

для студентів

спеціальності 022 «Дизайн»

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньо-професійної програми 022.00.03 «Прогнозування моди»

Київ – 2020

Розробник: Петро МАТВЄЄВ, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Петро МАТВЄЄВ, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин

Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри публічного та приватного права Лілія ОРЕЛ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.00.03 «Прогнозування моди»

«__» _____ 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 022.00.03 «Прогнозування моди» Ліана БІЛЯКОВИЧ

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2020 р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристики дисципліни за	
	денна	заочна
Інтелектуальна власність в індустрії моди		
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	6	
Семестр	11	11
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
<i>Аудиторні</i>	32	16
<i>Модульний контроль</i>	8	-
<i>Семестровий контроль</i>	-	-
<i>Самостійна робота</i>	80	104
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність в індустрії моди» – формування комплексу теоретичних знань з питань інтелектуальної власності як визначальної економіко-правової категорії інформаційного суспільства у сфері діяльності суб'єктів господарювання в індустрії моди.

Завдання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність в індустрії моди» полягає у наданні слухачам знань, що забезпечуватимуть:

розуміння сутності та специфіки інтелектуального капіталу та інтелектуальної власності;

- здатність до аналізу способів охорони та захисту інтелектуальної власності;

- виявлення напрямів розвитку права інтелектуальної власності України;

- правове розуміння необхідності забезпечення інтелектуального та соціального розвитку особистості через вивчення правових та економічних засад інтелектуальної власності;

- засвоєння принципів застосування правових норм у сфері інтелектуальної власності в індустрії моди в контексті прогнозування моди;

- правове забезпечення інтелектуальної власності автора прогнозування відповідно до інноваційних технологій та перспективних напрямків розвитку текстильних матеріалів для дизайну одягу та дизайну інтер'єру на період до 2030 року.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності.

Загальні компетентності:

- *Світоглядна*: здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; знання і розуміння предметної області і

розуміння професії; здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.

- *Громадянська*: повага до Батьківщини, народу, держави, її символіки, традицій, мови; здатність цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність.

- *Комунікативна*: здатність до усного та письмового спілкування державною мовою; здатність працювати у команді (творчому колективі); здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

- *Інформаційна*: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність працювати в міжнародному професійному середовищі.

- *Самоосвітня*: здатність навчатися та самонавчатися; розвиватися як мультикультурна творча особистість.

Фахові компетентності:

- *Організаційна*: здатність до співпраці з фахівцями інших спеціальностей; здатність до організації й виконання оригінальних творчих проектів у складі групи; здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування.

- *Художньо-творча*: здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну і сучасних видів мистецтва; здатність до самостійної науково-дослідницької, організаційної діяльності у галузі дизайну; здатність забезпечити захист інтелектуальної власності дизайн-проектів.

3. Результати навчання (знання, практичні навички та уміння):

Програмні результати навчання:

- Застосовувати концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійній діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті аналітично-дослідницької прогностичної роботи.

- Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері аналітики та прогнозування моди.

- Ефективно формувати комунікаційну стратегію; спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою, виробниками-практиками та громадськістю в галузі професійної діяльності.

- Володіти державною та однією з іноземних мов на рівні професійного спілкування та письмового перекладу.

- Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.

- Самостійно набувати і використовувати в практичній діяльності за допомогою інформаційних технологій нові знання та уміння, в тому числі нових галузей знань, які безпосередньо не пов'язані зі сферою діяльності, розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд.
- Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності в індустрії моди; застосовувати на практиці правила оформлення прав інтелектуальної власності. Використовувати поглиблені знання правових норм при оцінюванні наслідків своєї професійної діяльності, при розробці та здійсненні соціально значимих проектів (особливо на основі використання інноваційних матеріалів та технологій).
- Генерувати ідеї для продукування креативних проектних пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій. Представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному професійному середовищі.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Поняття права інтелектуальної власності та основні структурні елементи							
Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності.	14	2	2				10
Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.	14	2	2				10
<i>Модульний контроль</i>	2						
<i>Разом</i>	30	4	4				20
Змістовий модуль 2. Авторське право та суміжні права							
Тема 3. Авторське право та його зміст.	14	2	2				10
Тема 4. Суміжні права.	14	2	2				10
<i>Модульний контроль</i>	2						
<i>Разом</i>	30	4	4				20
Змістовий модуль 3. Патентне право та умови патентоздатності							
Тема 5. Загальна характеристика патентного права.	14	2	2				10
Тема 6. Умови патентоздатності та порядок патентування.	14	2	2				10
<i>Модульний контроль</i>	2						
<i>Разом</i>	30	4	4				20
Змістовий модуль 4. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності							
Тема 7. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про комерційну концесію.	14	2	2				10

Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності. Законодавство про право інтелектуальної власності.	14	2	2				10
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	4				20
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	120	16	16				80

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Поняття права інтелектуальної власності та основні структурні елементи							
Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності.	14	2					12
Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.	16		2				14
Модульний контроль							
Разом	30	2	2				26
Змістовий модуль 2. Авторське право та суміжні права							
Тема 3. Авторське право та його зміст.	14	2					12
Тема 4. Суміжні права.	16		2				14
Модульний контроль							
Разом	30	2	2				26
Змістовий модуль 3. Патентне право та умови патентоздатності							
Тема 5. Загальна характеристика патентного права.	14	2					12
Тема 6. Умови патентоздатності та порядок патентування.	16		2				14
Модульний контроль							
Разом	30	2	2				26
Змістовий модуль 4. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності							
Тема 7. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про комерційну концесію.	14	2					12
Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності. Законодавство про право інтелектуальної власності.	16		2				14
Модульний контроль							
Разом	30	2	2				26
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	120	8	8				104

5. Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1. Поняття права інтелектуальної власності
та основні структурні елементи.

Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності.

Лекція (2 год.). Поняття інтелектуальної власності. Поняття і зміст права інтелектуальної власності. Поняття і загальні положення виключних прав. Розуміння інтелектуальної власності в індустрії моди. Роль цивільного права в охороні та використанні її результатів. Система законодавства України про охорону інтелектуальної власності.

Семінар 1.

1. Інтелектуальна діяльність та її місце у соціально-економічному розвитку суспільства.
2. Інтелектуальна діяльність та її місце в індустрії моди.
3. Поняття та принципи права інтелектуальної власності.
4. Становлення правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності.
5. Правова природа прав на результати інтелектуальної діяльності.
6. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності.
7. Зміст права інтелектуальної власності.
8. Fashion Law: використання традиційних знань, присвячений традиційним знанням народів світу та їхньому впливу на індустрію моди, а також правовим аспектам такого використання.
9. Загальні засади захисту права інтелектуальної власності в модній індустрії.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Додаткова: 2, 3, 5, 15, 18, 24

Додаткові ресурси: 1, 7, 8

Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.

Лекція (2 год.). Система прав інтелектуальної власності. Поняття і види об'єктів та суб'єктів права інтелектуальної власності. Об'єкти авторського та суміжного права: загальна характеристика. Об'єкти патентного права. Об'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди.

Семінар 2.

1. Види суб'єктів права інтелектуальної власності.
2. Види об'єктів права інтелектуальної власності.
3. Об'єкти авторського права.
4. Об'єкти суміжних прав.
5. Об'єкти патентного права.
6. Суб'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди.
7. Об'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Додаткова: 1, 2, 3, 5, 10, 11, 12, 16, 17, 24

Додаткові ресурси: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Змістовий модуль 2. Авторське право та суміжні права.

Тема 3. Авторське право та його зміст.

Лекція (2 год.). Об'єкти авторського права і те, що не визнається об'єктами авторського права. Виникнення авторського права. Об'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди, що захищаються авторським правом. Суб'єкти авторського права та співавторство. Суб'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди. Особисті немайнові права автора. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.

Семінар 3.

1. Поняття авторського права. Співвідношення механізму охорони об'єктів авторського та патентних прав.
2. Твір та його ознаки. Особливості модного твору.
3. Види об'єктів, що охороняються авторським правом.
4. Похідні твори та компіляції даних.
5. Комп'ютерні програми як об'єкти охорони авторського права.
6. Правова охорона аудіовізуальних творів.
7. Суб'єкти авторських прав.
8. Співавторство та його види.
9. Охорона дизайнів індустрії моди авторським правом.
10. Особливості правової охорони незареєстрованих дизайнів у сфері індустрії моди авторським правом.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22

Додаткова: 2, 3, 5, 19, 24

Додаткові ресурси: 1, 2, 3, 7, 8, 12

Тема 4. Суміжні права.

Лекція (2 год.). Поняття та загальна характеристика суміжних прав. Суміжні права, їх зміст та межі. Специфіка суміжних прав. Об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Майнові права виконавців є їх виключне право на дозвіл чи заборону. Строк дії суміжних прав. Об'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди, що захищаються суміжним правом. Суб'єкти суміжного права інтелектуальної власності в індустрії моди.

Семінар 4.

1. Поняття та види суміжних прав.
2. Об'єкти суміжних прав в індустрії моди.
3. Суб'єкти суміжних прав в індустрії моди.
4. Майнові та особисті немайнові права виконавців, виробників фоно - відеогам та організацій мовлення.
5. Основні способи охорони прав творців.

6. Випадки, коли дизайнер має сплачувати роялті за використання традиційних знань (вишивки, візерунків) у своїх виробках.
7. Строк чинності суміжних прав.
8. Вільне використання об'єктів суміжних прав.
9. Об'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди, що захищаються суміжним правом.
10. Суб'єкти суміжного права інтелектуальної власності в індустрії моди.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22

Додаткова: 2, 3, 5, 19, 24

Додаткові ресурси: 1, 2, 3, 7, 8, 12

Змістовий модуль 3. Патентне право та умови патентоздатності.

Тема 5. Загальна характеристика патентного права.

Лекція (2 год.). Поняття, ознаки та види об'єктів права промислової власності: винаходи, корисні моделі, промислові зразки. Суб'єкти права промислової власності: автори, патентовласники, спадкоємці, патентні повірені. Особисті немайнові права на об'єкти промислової власності. Майнові права на об'єкти права промислової власності. Об'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди, що захищаються патентним правом. Суб'єкти патентного права інтелектуальної власності в індустрії моди.

Семінар 5.

1. Поняття патентного права.
2. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель і промисловий зразок.
3. Об'єкти патентного права.
4. Суб'єкти прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
5. Суб'єктивні права на винахід, корисну модель і промисловий зразок.
6. Об'єкти права інтелектуальної власності в індустрії моди, що захищаються патентним правом.
7. Суб'єкти патентного права інтелектуальної власності в індустрії моди.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 20, 24, 28, 30

Додаткові ресурси: 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 19

Тема 6. Умови патентоздатності та порядок патентування.

Лекція (2 год.). Винахід та корисна модель як об'єкт права інтелектуальної власності. Поняття патентоздатності. Винахід та корисна модель як об'єкт права інтелектуальної власності в індустрії моди. Порядок складання і подання заявки на реєстрацію об'єкта промислової власності. Обов'язки суб'єктів права промислової власності.

Семінар 6.

1. Державна реєстрація винаходів, корисних моделей і промислових зразків.
2. Заявка та її склад.
3. Експертиза заявки.
4. Державна реєстрація і видача патентів.
5. Патент як форма охорони об'єктів інтелектуальної власності.
6. Захист прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
7. Основні вимоги до реєстрації торговельних марок.
8. Розрізняльна здатність та функції торговельних марок.
9. Ім'я, псевдонім людини, назва YouTube / Instagram каналу.
10. Мерчандайзингу (виробництво товарів із символікою бренду чи людини).
11. Знаменитість: ім'я, псевдонім, зовнішність та інші риси образу як об'єкт захисту.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 20, 24, 28, 30

Додаткові ресурси: 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24

Змістовий модуль 4. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності.

Тема 7. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про комерційну концесію.

Лекція (2 год.). Загальна характеристика договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Ліцензійний договір та його особливості. Ліцензійний договір в індустрії моди та його особливості. Основні елементи договору комерційної концесії та його оформлення. Елементи договору комерційної концесії в індустрії моди. Права та обов'язки сторін за договором комерційної концесії. Зміна і припинення договору комерційної концесії.

Семінар 7.

1. Поняття та особливості розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
2. Види договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Істотні умови договору про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
3. Ліцензія. Ліцензійний договір.
4. Ліцензійний договір в індустрії моди та його особливості.
5. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності в індустрії моди.
6. Елементи договору комерційної концесії в індустрії моди.
7. Передача майнових прав інтелектуальної власності за заповітом.

8. Контракти між брендами та знаменитостями (інфлюенсерами).

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Додаткова: 3, 5, 10, 15, 17, 21, 24, 25, 28

Додаткові ресурси: 1, 7, 8

Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності. Законодавство про право інтелектуальної власності.

Лекція (2 год.). Поняття, способи та принципи захисту прав інтелектуальної власності. Особливості відповідальності за порушення в сфері інтелектуальної власності. Особливості відповідальності за порушення в сфері інтелектуальної власності в сфері індустрії моди.

Адміністративна, цивільна та кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Міжнародні акти, що регулюють відносини в сфері правової охорони прав інтелектуальної власності. Правовий статус та завдання Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ).

Семінар 8.

1. Форми та способи захисту прав інтелектуальної власності в індустрії моди.
2. Проблеми захисту авторських та суміжних прав в індустрії моди.
3. Проблеми захисту прав промислової власності в індустрії моди.
4. Проблеми захисту прав на засоби індивідуалізації в індустрії моди.
5. Проблеми захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності в Fashion law.
6. Особливості відповідальності за порушення в сфері інтелектуальної власності.
7. Особливості відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності в сфері індустрії моди.
8. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.
9. Цивільно-правова відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.
10. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 24, 26

Додаткові ресурси: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 25

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	Не передбачено навчальним планом							
Відвідування лабораторних занять	1	Не передбачено навчальним планом							
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	Не передбачено навчальним планом							
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом							
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	59	-	59	-	59	-	59
Максимальна кількість балів:		236							
Розрахунок коефіцієнта:		$236 : 100 = 2,36$							
Екзамен:		-							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

№ теми	Зміст завдання	К-сть годин	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Поняття права інтелектуальної власності та основні структурні елементи				
Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вирішення задач. 2. Охарактеризуйте систему права інтелектуальної власності. 3. Охарактеризуйте роль інтелектуальної власності у сфері модної індустрії та важливість охорони прав творців. 4. Fashion Law: правові аспекти охорони прав інтелектуальної власності. 5. Назвіть підстави для отримання прав інтелектуальної власності на об'єкти індустрії моди: одяг, взуття, аксесуари тощо. 	10	Лекція, семінарське заняття, модульний контроль	5
Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вирішення задач. 2. Складіть схему співвідношення наступних понять: «інтелектуальна власність», «об'єкт права інтелектуальної власності», «об'єктивне право інтелектуальної власності» та «суб'єктивне право інтелектуальної власності». 3. Зобразіть схематично систему джерел права інтелектуальної власності. 4. Складіть схему суб'єктів права інтелектуальної власності. 5. Охарактеризуйте сутність і зміст правової природи модних виробів як об'єктів інтелектуальної власності; 6. Складіть перелік суб'єктів права інтелектуальної власності в індустрії моди. 	10	Лекція, семінарське заняття, модульний контроль	5
Змістовий модуль 2. Авторське право та суміжні права				
Тема 3. Авторське право та його зміст	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вирішення задач. 2. Визначте співвідношення між поняттями «творчість», «інтелектуальна діяльність», «оригінальність», «унікальність». Які ознаки повинен мати твір для надання йому правової охорони? 3. Проаналізуйте питання авторських прав та дилем в авторському праві: доктрина merger, фотографії в соціальних мережах як об'єкт спору. 4. Які спеціальні строки чинності майнових авторських прав передбачені законодавством України? 	10	Лекція, семінарське заняття, модульний контроль	5
Тема 4. Суміжні права	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вирішення задач. 	10	Лекція,	5

	<p>2. Охарактеризуйте особливості правового режиму виконань, фоно та відеограм, програм організацій мовлення в сфері модної індустрії.</p> <p>3. Поясніть різницю в об'єктах правової охорони відеограм та аудіовізуальних творів в сфері модної індустрії.</p> <p>4. Які права має виконавець (модель). Чи можливі випадки набуття суміжних прав на виконання об'єктів, що не охороняються авторським правом?</p> <p>5. Якими особистими немайновими правами наділені суб'єкти суміжних прав? Де вони закріплені?</p>		<p>семінарське заняття, модульний контроль</p>	
Змістовий модуль 3. Патентне право та умови патентоздатності				
<p>Тема 5. Загальна характеристика патентного права</p>	<p>1. Вирішення задач.</p> <p>2. Визначить співвідношення механізмів правової охорони винаходів та корисних моделей.</p> <p>3. Поясніть значення термінів: «тимчасова правова охорона», «службовий винахід», «винахідницький рівень», «деклараційний патент», «секретний винахід».</p> <p>4. Висвітлить питання надання правової охорони тканини, деталей одягу, взуття, конструкціям сумок, аксесуарів.</p> <p>5. Охарактеризуйте особливості видачі примусових ліцензій.</p> <p>6. Проаналізуйте співвідношення об'єктів промислових зразків та торговельних марок; винаходів та корисних моделей; винаходів та раціоналізаторських пропозицій.</p> <p>7. Наведіть приклади потенційних спорів, які виникають між дизайнерами, модними будинками (як офлайн, так і онлайн).</p> <p>8. Надайте власні рекомендації щодо визначення порушення патентних прав в модній індустрії.</p>	10	<p>Лекція, семінарське заняття, модульний контроль</p>	5
<p>Тема 6. Умови патентоздатності та порядок патентування</p>	<p>1. Вирішення задач.</p> <p>2. Проаналізуйте процедуру патентування винаходів та промислових зразків.</p> <p>3. Зобразіть схематично джерела патентного права, розташувавши їх за юридичною силою.</p> <p>3. Складіть схему-характеристику суб'єктів патентного права в індустрії моди.</p>	10	<p>Лекція, семінарське заняття, модульний контроль</p>	5

Змістовий модуль 4. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності				
<p>Тема 7. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про комерційну концесію</p>	<p>1. Вирішення задач. 2. Проектування договору. У розробці проекту кожного з договорів приймають участь двоє студентів, кожен з яких представляє одну із сторін договору. Завданням учасників є узгодження умов договору таким чином, щоб вони влаштували сторони та відповідали умовам чинного законодавства. Пропонується скласти проекти наступних договорів: 1) ліцензії; 2) ліцензійного договору; 3) договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності; 4) договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності; 5) іншого договору щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності (за вибором студентів); 6) договору комерційної концесії. 3. Наведіть приклади договорів у індустрії моди.</p>	10	Лекція, семінарське заняття, модульний контроль	5
<p>Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності. Законодавство про право інтелектуальної власності</p>	<p>1. Вирішення задач. 2. Поясніть різницю між формами та способами захисту прав інтелектуальної власності. 3. Охарактеризуйте неюрисдикційні способи захисту прав інтелектуальної власності. Наведіть приклади самозахисту та застосування засобів оперативного впливу для поновлення порушених прав в індустрії моди. 4. Визначте основні способи судового захисту прав інтелектуальної власності в індустрії моди. Чи можливий судових захист цих прав до моменту правопорушення? 5. Який порядок застосування компенсації для порушення авторських та суміжних прав в модній індустрії? Хто визначає розмір такої компенсації, в якому діапазоні та від обставин він залежить? 6. Розгляньте питання контрафакту, який створює загрозу для функціонування всієї індустрії моди.</p>	10	Лекція, семінарське заняття, модульний контроль	5

	7. Проаналізуйте судову практику деяких країн-членів ЄС та правові позиції Європейського суду справедливості по справах захисту інтелектуальної власності в індустрії моди. 8. Які головні складнощі спіткають дизайнерів, бажаючих отримати правову охорону на свої вироби в США.			
Усього:		80 год.		40 балів

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

Бал	Критерії оцінювання
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми, який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки «5 балів», при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі письмової модульної контрольної роботи (МКР) по завершенню змістовного модуля з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Бал	Критерії оцінювання
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.

20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

В 11 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Інтелектуальна власність в індустрії моди» проводиться у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

В 11 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Інтелектуальна власність в індустрії моди» проводиться у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Поняття права інтелектуальної власності та основні структурні елементи		Авторське право та суміжні права		Патентне право та умови патентоздатності		Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності	
Бали за модулі	59		59		59		59	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекційних занять	Поняття права інтелектуальної власності.	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності	Авторське право та його зміст	Суміжні права	Загальна характеристика патентного права	Умови патентоздатності та порядок патентування	Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про комерційну концесію	Захист прав інтелектуальної власності. Законодавство про право інтелектуальної власності
	<i>1 б.</i>	<i>1 б.</i>	<i>1 б.</i>	<i>1 б.</i>	<i>1 б.</i>	<i>1 б.</i>	<i>1 б.</i>	<i>1 б.</i>
Теми семінарських занять	Поняття права інтелектуальної власності.	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності	Авторське право та його зміст	Суміжні права	Загальна характеристика патентного права	Умови патентоздатності та порядок патентування	Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про комерційну концесію	Захист прав інтелектуальної власності. Законодавство про право інтелектуальної власності
	<i>1 б. + 10 б. за роботу</i>	<i>1 б. + 10 б. за роботу</i>	<i>1 б. + 10 б. за роботу</i>	<i>1 б. + 10 б. за роботу</i>	<i>1 б. + 10 б. за роботу</i>	<i>1 б. + 10 б. за роботу</i>	<i>1 б. + 10 б. за роботу</i>	<i>1 б. + 10 б. за роботу</i>
Самостійна робота	<i>5 б.</i>	<i>5 б.</i>	<i>5 б.</i>	<i>5 б.</i>	<i>5 б.</i>	<i>5 б.</i>	<i>5 б.</i>	<i>5 б.</i>
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота <i>25 балів</i>		Модульна контрольна робота <i>25 балів</i>		Модульна контрольна робота <i>25 балів</i>		Модульна контрольна робота <i>25 балів</i>	
Підсумковий рейтинговий бал	236 балів (коефіцієнт успішності 236 : 100 = 2,36)							
Форма підсумкового контролю	Залік							

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової Собакарь О.В. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с.
2. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність : підручник / В. Д. Базилевич. – 2-ге вид., стереотип. – Київ : Знання, 2008. – 431 с. (Наявний в бібліотеці Університету, 2 примірника)
3. Бузько Р. Интеллектуальная собственность на страже границ индустрии моды. URL: <http://www.buzko.legal/content-ru/ip-in-fashion-industry>
4. Вачевський В.М. Соціально-економічні аспекти використання інтелектуальної власності в сучасних умовах. Теорія і практика: Навч. посібн. – К.: ЦУЛ, 2004.
5. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. – 2-ге вид. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
6. Джоанна Блэкли: Выводы из свободной среды индустрии моды. URL: http://tedxyouth.org/talks/lang/rus/johanna_blakley_lessons_from_fashion_s_free_culture.html
7. Жиль Липовецкий. Империя эфемерного: мода и ее судьба в обществе. – М.: Новое литературное обозрение. – 2012.
8. Мацюк Ю. Интеллектуальная собственность в мире моды. Дизайнер, а ты защитил внешний вид своего творения? URL: <http://synergy.ua/ru/about/publikatsii/statyi/intellektualnaja-sobstvennost-v-mire-mody-dizajner-a-ty-zashhitil-vneshnijvid-svoego-tvorenija.html>
9. Мікульонок І. О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / І. О. Мікульонок. – 3-тє вид. перероб. і допов. – Київ : Кондор, 2014. – 240 с. (Наявний в бібліотеці Університету, 1 примірник)
10. Мовчан С., Бойко М. Експлуатація от-кутюр. URL: <https://politkrytyka.org/2018/08/30/ekspluatatsiya-otkutyur/?fbclid=IwAR39sRtqjDr6WwcBkSJ5fhipViDaoE7vjxj5azglkuxOUzRNCcVT%20xLjNZ0>
11. Орлюк О. П., Андрощук Г. О., Бутнік-Сіверський О. Б., Дроб'язко В. С., Крижна В. М., Пічкур О. В., Святоцький О. Д., Штефан О. О., Право інтелектуальної власності. Академічний курс./ К. Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 689 с.
12. Пашковська Т. Fashion Law: копіювати не можна заборонити. Юридична Газета. URL: <http://yurgazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorskepravo/fashion-law-kopiyuvati-ne-mozhna-zaboroniti.html>
13. Право інтелектуальної власності: Академічний курс: Підручник / За ред. О.А.Підопригори, О.Д.Святоцького. – 2-е вид. – К.: Ін Юре, 2004.
14. Плюта О. Вплив моди на категорію договору // Young Scientist № 3 (43). 2017. С. 555-558

15. Свендсен Л. Философия моды / пер. с норв. А. Шипунова. Москва: Прогресс-Традиция, 2007. 256 с.
16. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів / В. О. Семків, Р. С. Шандра. – Львів: Галицький друкар, 2015. – 280 с.
17. Федичкина О. Интеллектуальная собственность в мире моды. 16 мая 2011. URL: <http://creativeindustries.ru/rus/publications/20>
18. Фокин Г. Блеск и правовая нищета индустрии моды. URL: https://zakon.ru/discussion/2016/3/26blesk_i_pravovaya_nischeta_industrii_mody
19. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти. Навчальний посібник./ Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л. Літвинчук. – К. «Центр учбової літератури», 2014. – 276 с.
20. Шебанова Н. А. Правовое обеспечение индустрии моды – Модное право? / Сайт: Института государства и права РАН. URL: http://www.igpran.ru/articles/3551/#_ftn1
21. IP and Business: Intellectual Property in the Fashion Industry. URL: http://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2005/03/article_0009.html
22. Kal Raustiala. The Knockoff Economy: How Imitation Sparks Innovation. – 2012. – 280 p.
23. Laikwan Pang. Creativity and Its Discontents: China's Creative Industries and Intellectual Property Rights Offenses. – 2012. – 312 p.
24. Raustiala K. The Piracy Paradox: Innovation and Intellectual Property in Fashion Design. Kal Raustiala, Chris Sprigman. URL: <https://www.law.virginia.edu/>
25. Siva Vaidhyanathan. Copyrights and Copywrong: The Rise of Intellectual Property and How it Threatens Creativity – 2003. – 150 p.
26. Trade dress law September 19, 2016. URL: <http://www.thefashionlaw.com/learn/trade-dress>
27. Haochen Sun. The Luxury Economy and Intellectual Property: Critical Reflections. – 2015. – 368p.
28. What is Trade Dress? URL: <http://www.nolo.com/legal-encyclopedia/what-trade-dress.html>

Додаткова:

1. Демченко Т.С. Охорона товарних знаків (порівняльно-правовий аналіз). (Монографія). – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2004. – 184 с.
2. Дзера О.В. Деякі теоретичні та практичні питання права власності в Україні // Збірник рішень та арбітражної практики Вищого арбітражного суду України. – 1996. – №1. – С. 203–211.
3. Дробов'язко В.С., Дробов'язко Р.В. Право інтелектуальної власності: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 512 с.
4. Іолкін Я. Два підходи у наданні правової охорони знакам для товарів і послуг // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – №3. – С. 44-46.
5. Интеллектуальная собственность. Основные материалы. – Ч.1. – Новосибирск: Наука, 1993. – 189 с.

6. Коваль А. Відповідальність за незаконне використання товарного знака: законодавче врегулювання, судова та слідча практика // Юридичний журнал. – 2006. – №12. – С. 8-16.
7. Коваль А. Покарання за порушення прав на торговельні марки: практика призначення, проблеми вдосконалення // Юридичний журнал. – 2006. – №2. – С. 21-33.
8. Коваль А., Дубинський М. Екскурс до історії законодавства про кримінальну відповідальність за порушення прав на торговельні марки // Юридичний журнал. – 2005. – №11. – С. 78-86.
9. Корчагин А.Д., Талянский В.Б., Полищук Е.П., Казакова В.К., Орлова В.В. Как защитить интеллектуальную собственность в России / А.Д. Корчагин (ред.). – М., 1995. – 335 с.
10. Кукрус Л.Ю. Охрана промышленной собственности. – Таллинн: Цнион, 1980. – 145 с.
11. Ловягин Н.Б., Миронов Н.В., Мотылева В.Я., Тыцкая Г.И. Международное сотрудничество в области промышленной собственности. – М.: ВНИИПИ, 1991. – 190 с.
12. Маамиофа И.З. Правовые вопросы изобретательства. – Л.: Лениздат, 1968. – 103 с.
13. Мейер Д.И. Русское гражданское право / Е.А. Суханов и др. (ред.). – Ч.2. – М.: Статут, 1997. – 455 с.
14. Методика вартісної оцінки об'єктів інтелектуальної власності. – К.: ІВП.ІНТЕІ, 1998. – 229 с.
15. Мосов С. Формування інтелектуальних активів – наша опора в третьому тисячолітті // Газета «Дзеркало тижня». – 6 серпня 2005 р. – № 30. – С. 5–7.
16. Підпригора О.А. Деякі проблеми кодифікації законодавства України про інтелектуальну власність // Правова держава Україна: проблеми, перспективи розвитку. – Х., 1995. – С. 159.
17. Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності в Україні. – К., 1995. – 236 с.
18. Підпригора О.А., Підпригора О.О., Сумін В.О. Цивільне право України. Правові основи підприємництва. – К., 1994. – 340 с.
19. Пічкур О. Історичні аспекти правової охорони результатів творчої діяльності// Інтелектуальна власність. – 2003. – №9. – С. 3-7
20. Самые дорогие бренды // Газета «Обзор». – 2006. – № 58. – С. 1.
21. Світличний О.П. Особливості договору про передачу права на торговельну марку // Право України. – 2005. – № 12. – С. 92-95.
22. Словарь французско-русский / Ред. В.Т. Бусла. – К., 1997. – 512 с.
23. Тархов В.А. Гражданское право. Общая часть. – Чебоксары, 1997. – 331 с.
24. Цибульов П. Заочний семінар „Основи інтелектуальної власності»// Інтелектуальна власність. – 2004. – № 7. – С. 68.
25. Цибульов П.М., Чебатарьов В.П. Популярно про інтелектуальну власність: абетка / За заг.ред. М.В. Паладія. – К.: Альфа-ПК, 2004. – 56 с.

26. Шатова І.О. Адміністративні та судові засоби захисту прав на позначення / Семінар УкрЦППП. – К., 2004. – С. 26.
27. Шевченко Я.М. Право собственности.– К.: Блиц-Информ, 1996. – 320 с.
28. Шишка Р.Б. Право інтелектуальної власності: погляд на проблему // Право України. – 1999. – № 1. – С. 55–58.
29. Юрченко О.М. Нові інформаційні технології у сфері охорони інтелектуальної власності // Інформаційні технології в економіці, менеджменті і бізнесі. Проблеми науки, практики та освіти: Зб. наук. пр. ІХ Міжнародної наук.- практичної. конф.: У 2 ч. (Київ, 27-28 листопада 2003 р.). – Ч.2
30. Юрченко О. Правові засади використання знаків для товарів і послуг та фірмових найменувань на голографічних елементах захисту // Юридична Україна. – 2005. – №10. – С. 71-76.
31. www.patent.km.ua
32. www.sdip.gov.ua

9. Додаткові ресурси

Нормативно-правова база:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.
2. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09.09.1886 р.
3. Договір ВОІВ про авторське право: Прийнятий Дипломатичною конференцією від 20.12.1996 (Договір ВОІВ у сфері INTERNET)
4. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року // Офіц. вид.– К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2004. – 30 с.
5. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1991 року: Протокол про Мадридську угоду про міжнародну реєстрацію знаків, прийнятий в Мадриді 28 червня 1989 року від 14 квітня 1991 року // Офіц. вид.– К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2004. – 38 с.
6. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків прийнятий 28 листопада 1960 р. в Гаазі
7. Цивільний кодекс України від 16.01.03 № 435-IV.
8. Господарський кодекс України від 16.01.03 № 436-IV.
9. Закон України від 15.12.93 № 3689-ХІІ «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» (зі змінами і доповненнями).
10. Закон України від 15.12.93 № 3688-ХІІ «Про охорону прав на промислові зразки» (зі змінами і доповненнями).
11. Закон України від 15.12.93 № 3687-ХІІ «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (зі змінами і доповненнями).
12. Закон України від 23.12.93 № 3792-ХІІ „Про авторське право і суміжні права» (зі змінами і доповненнями).
13. Про утворення Державного департаменту інтелектуальної власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2000 р. № 601– <http://zakon.rada.gov.ua>.

14. Про затвердження Положення про Державний департамент інтелектуальної власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 р. № 997.– <http://zakon.rada.gov.ua>.
15. Про утворення Державного Агентства України з охорони промислової власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 7 грудня 1999 р. № 2212 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 49. – Ст. 2408.
16. Про створення Державного патентного відомства України: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 1992 р. № 248 // Збірник постанов уряду. – 1992. – № 7. – Ст. 238.
17. Про затвердження Положення про Державне патентне відомство України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 1992 р. № 411 // Збірник постанов уряду. – 1992. – № 7. – Ст. 239.
18. Про утворення Державного департаменту з питань адаптації законодавства: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2004 р. № 1742 // Офіційний вісник України. – Т.1. – 2004. – № 52. – С. 297. – Ст. 3447.
19. Про створення державного підприємства „Український інститут промислової власності»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 7 липня 2000 р. № 175. – www.ukratent.org/ua/nakaz_monu.htm
20. Про затвердження регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності: наказ Міністерства освіти і науки України від 15 вересня 2003 р. № 622. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2003 року №877/8198. – www.sdip.gov.ua.
21. Правила складання та подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг: Наказ Державного патентного відомства України, від 28 липня 1995 р. № 116; Ред. наказу від 20 серпня 1997 р. № 72.– // www.sdip.gov.ua.
22. Про державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг та порядок видачі свідоцтв: Наказ Державного патентного відомства України від 5 грудня 1995 року. № 180. – www.sdip.gov.ua.
23. Методичні рекомендації з визначення прибутку від використання об'єктів промислової власності. Затвердж. наказом Держпатенту України від 26.08.1998р. №80.
24. Положення про Державний реєстр патентів України на промислові зразки. Затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 12.04.01 № 290.
25. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: Рекомендації Вищого господарського суду України // Інтелектуальна власність. – 2004. – № 7. – С. 38–40.